EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 24.8.2020
COM(2020) 467 final

2020/0220 (NLE)

Voorstel voor een

UITVOERINGSBESLUIT VAN DE RAAD

tot toekenning van tijdelijke steun op grond van Verordening (EU) 2020/672 van de Raad aan Slovenië om het risico op werkloosheid in een noodtoestand als gevolg van de COVID-19-uitbraak te beperken

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• Motivering en doel van het voorstel

In Verordening (EU) 2020/672 van de Raad ("SURE-verordening") is het rechtskader vastgesteld waarbinnen de Unie aan een lidstaat die een ernstige economische verstoring ondervindt of dreigt te ondervinden als gevolg van de COVID-19-uitbraak, financiële bijstand kan verlenen. Steun in het kader van SURE dient voor het financieren van hoofdzakelijk werktijdverkortingsregelingen of soortgelijke maatregelen ter bescherming van werknemers en zelfstandigen, en zodoende voor het verminderen van werkloosheid en inkomensverlies, alsook, in aanvulling daarop, voor de financiering van sommige maatregelen op gezondheidsgebied, met name op de werkplek.

Op 7 augustus 2020 heeft Slovenië de Unie om financiële bijstand op grond van de SURE-verordening verzocht. Overeenkomstig artikel 6, lid 2, van de SURE-verordening heeft de Commissie de Sloveense autoriteiten geraadpleegd om de plotse en sterke stijging te verifiëren van de werkelijke en geplande uitgaven die rechtstreeks verband houden met werktijdverkortingsregelingen en soortgelijke maatregelen als gevolg van de COVID-19-pandemie. Met name gaat het om:

(1) een looncompensatieregeling voor werknemers die niet werkten (of op werk wachtten) als gevolg van een tijdelijk onvermogen van de werkgevers om werk te verschaffen om bedrijfsredenen. De uitkering die op grond van de regeling kan worden uitbetaald, is afgetopt op 80 % van het gemiddelde loon van de werknemers in de afgelopen drie maanden, maar mag niet lager zijn dan het minimumloon in Slovenië, en hangt af van de voorwaarde dat de werknemer in dienst blijft tijdens de deelname van de werkgever. De regeling was van kracht van 13 maart 2020 tot en met 31 mei 2020. De regeling is sindsdien verlengd van 1 juni 2020 tot 31 augustus 2020 en er wordt een verdere verlenging gepland tot het einde van september 2020;

(2) een vrijstelling van betaling van de sociale bijdragen voor werknemers die voor de looncompensatieregeling in aanmerking komen. Die regeling was ook van kracht van 13 maart 2020 tot en met 31 mei 2020;

(3) een werktijdverkortingsregeling waardoor werkgevers tijdelijk deeltijdwerk kunnen invoeren, terwijl de werknemers een voltijds loon wordt betaald. De werkgever ontvangt een subsidie van een vast bedrag voor de uren die de werknemer niet heeft gewerkt, mits de werknemer in dienst blijft tijdens de deelname van de werkgever en de daaropvolgende maand. De regeling is van kracht van 1 juni 2020 tot 31 december 2020;

(4) een subsidieregeling voor de betaling van de pensioen- en ziekteverzekeringsbijdragen (waaronder de bijdragen voor het beroepspensioen) voor werknemers die op de werkplek bleven. De maatregel was gekoppeld aan een verplichting voor de werkgever om een maandelijkse crisistoelage van 200 EUR te betalen aan de werkende werknemers met een loon van minder dan driemaal het minimumloon. Alleen het deel van de uitgaven voor de werknemers die ononderbroken in dienst waren tot de datum van de meest recente beschikbare gegevens, werd door de autoriteiten gevraagd. De maatregel was van kracht van 13 maart 2020 tot en met 31 mei 2020;

(5) een maatregel die financiering verstrekt voor de sociale bijdragen voor zelfstandigen, landbouwers en religieuzen. De maatregel heeft betrekking op alle sociale bijdragen

voor de begunstigden die verzekerd waren en tijdens de epidemie hun economische activiteit niet of slechts deels konden verrichten. De maatregel was van kracht van 13 maart 2020 tot en met 31 mei 2020;

(6) een basisinkomenssteun voor zelfstandigen, landbouwers en religieuzen van 350 EUR in maart en van 700 EUR in april en mei voor de begunstigden die verzekerd waren en tijdens de epidemie hun economische activiteit niet of slechts deels konden verrichten. De maatregel was van kracht van 13 maart 2020 tot en met 31 mei 2020;

Slovenië heeft de Commissie de nodige informatie verschaft.

Rekening houdende met het beschikbare bewijsmateriaal stelt de Commissie de Raad voor om een uitvoeringsbesluit vast te stellen waarbij op grond van de SURE-verordening ten behoeve van de bovengenoemde maatregelen financiële bijstand aan Slovenië wordt verleend.

- **Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein**

Het voorliggende voorstel is volledig verenigbaar met Verordening (EU) 2020/672 van de Raad, op grond waarvan het voorstel wordt gedaan.

Dit voorstel vormt een aanvulling op een ander wetgevingsinstrument van de Unie om steun te verlenen aan lidstaten in noodsituaties, namelijk Verordening (EG) nr. 2012/2002 van de Raad van 11 november 2002 tot oprichting van het Solidariteitsfonds van de Europese Unie ("Verordening (EG) nr. 2012/2002"). Op 30 maart is Verordening (EU) 2020/461 van het Europees Parlement en de Raad vastgesteld; bij die verordening wordt het toepassingsgebied van het bovengenoemde instrument uitgebreid tot grote volksgezondheidscrises en wordt bepaald welke specifieke acties in aanmerking komen voor financiering.

- **Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie**

Het voorstel maakt deel uit van een reeks maatregelen die zijn genomen in respons op de huidige COVID-19-pandemie, zoals het corona-investeringsinitiatief, en vormt een aanvulling op andere instrumenten die de werkgelegenheid ondersteunen, zoals het Europees Sociaal Fonds en het Europees Fonds voor strategische investeringen (EFSI)/InvestEU. Aangezien dit instrument gebruik maakt van het opnemen en verstrekken van leningen om de lidstaten in dit specifieke geval van de COVID-19-uitbraak te ondersteunen, fungeert dit voorstel als tweede verdedigingslinie voor de financiering van regelingen voor werktijdverkorting en soortgelijke maatregelen, die banen en dus ook werknemers en zelfstandigen helpen te beschermen tegen het risico van werkloosheid.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

- **Rechtsgrondslag**

De rechtsgrondslag voor dit instrument is Verordening (EU) 2020/672 van de Raad.

- **Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)**

Het voorstel komt er na een verzoek van een lidstaat en is een blijk van Europese solidariteit, doordat financiële bijstand van de Unie in de vorm van tijdelijke leningen wordt verstrekt aan een lidstaat die zwaar door de COVID-19-uitbraak wordt getroffen. Deze financiële bijstand vormt een tweede verdedigingslinie voor een overheid die wordt geconfronteerd met een tijdelijke toename van de overheidsuitgaven voor werktijdverkortingsregelingen en soortgelijke maatregelen om banen te beschermen, en dus ook om werknemers en zelfstandigen te beschermen tegen het risico op werkloosheid en inkomstenverlies.

Deze steun helpt de getroffen bevolking en draagt bij tot het beperken van de directe maatschappelijke en economische gevolgen van de COVID-19-crisis.

- **Evenredigheid**

Het voorstel is in overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel. Het gaat niet verder dan wat nodig is om de met het instrument beoogde doelstellingen te verwezenlijken.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

- **Raadpleging van belanghebbenden**

Het voorstel moest dringend worden voorbereid zodat het tijdig kan worden aangenomen door de Raad. Daardoor kon geen raadpleging van de belanghebbenden worden uitgevoerd.

- **Effectbeoordeling**

Gezien de urgentie van het voorstel heeft geen effectbeoordeling plaatsgevonden.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

De Commissie moet leningen op de financiële markten kunnen aangaan en deze vervolgens kunnen gebruiken om zelf leningen te verstrekken aan de lidstaten die financiële bijstand vragen in het kader van het SURE-instrument.

Naast de garanties van de lidstaten worden ook andere waarborgen in het systeem ingebouwd om de financiële soliditeit van de regeling te garanderen:

- een strikte en conservatieve benadering van financieel beheer;
- een leningenportefeuille die zodanig is opgebouwd dat het concentratierisico, het jaarlijkse risico en de buitensporige blootstelling aan risico's van individuele lidstaten beperkt blijven en die er tegelijkertijd voor zorgt dat voldoende middelen kunnen worden toegekend aan de meest behoeftige lidstaten; en
- de mogelijkheid om schulden door te rollen.

2020/0220 (NLE)

Voorstel voor een

UITVOERINGSBESLUIT VAN DE RAAD

tot toekenning van tijdelijke steun op grond van Verordening (EU) 2020/672 van de Raad aan Slovenië om het risico op werkloosheid in een noodtoestand als gevolg van de COVID-19-uitbraak te beperken

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) 2020/672 van de Raad van 19 mei 2020 betreffende de instelling van een Europees instrument voor tijdelijke steun om het risico op werkloosheid te beperken in een noodtoestand (SURE) als gevolg van de COVID-19-uitbraak[1], en met name artikel 6, lid 1,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Op 7 augustus 2020 heeft Slovenië de Unie om financiële bijstand verzocht als aanvulling op zijn nationale inspanningen om het hoofd te bieden aan de gevolgen van de COVID-19-uitbraak en de sociaal-economische gevolgen daarvan voor werknemers.

(2) De COVID-19-uitbraak en de buitengewone maatregelen die Slovenië heeft getroffen om de uitbraak en de sociaal-economische en gezondheidseffecten daarvan in te perken, zullen naar verwachting een dramatisch effect op de overheidsfinanciën hebben. Volgens de voorjaarsprognose 2020 van de Commissie zou Slovenië tegen het einde van 2020 een overheidstekort van 7,2 % van het bruto binnenlands product (bbp) en een schuld van 83,7 % van het bbp hebben. Volgens de tussentijdse zomerprognose 2020 van de Commissie zou het bbp van Slovenië in 2020 met 7,0 % krimpen.

(3) Door de COVID-19-uitbraak is een aanzienlijk deel van de beroepsbevolking in Slovenië inactief geworden. Een en ander heeft geresulteerd in een plotse en sterke stijging van de overheidsuitgaven van Slovenië ten behoeve van werktijdverkortingsregelingen en soortgelijke maatregelen, zoals uiteengezet in de overwegingen 4 en 9.

(4) Bij de wet betreffende de voorlopige maatregel tot gedeeltelijke terugbetaling van looncompensatie[2] en de wet tot vaststelling van maatregelen om de COVID-19-epidemie in te dammen en de gevolgen ervan voor de burgers en de economie te verzachten[3], waarnaar in het verzoek van Slovenië van 7 augustus 2020 wordt verwezen, is een looncompensatieregeling ingevoerd voor werknemers die niet werkten (of op werk wachtten) als gevolg van een tijdelijk onvermogen van de werkgevers om werk te verschaffen om bedrijfsredenen. De uitkering die op grond van

[1] PB L 159 van 20.5.2020, blz. 1.
[2] (ZIUPPP), staatscourant van de Republiek Slovenië 36/20.
[3] (ZIUZEOP), staatscourant van de Republiek Slovenië 49/20.

de regeling kan worden uitbetaald, is afgetopt op 80 % van het gemiddelde loon van de werknemer in de afgelopen drie maanden, maar mag niet lager zijn dan het minimumloon in Slovenië, en hangt af van de voorwaarde dat de werknemer in dienst blijft tijdens de deelname van de werkgever. De regeling was van kracht van 13 maart 2020 tot en met 31 mei 2020. Bij de wet tot vaststelling van maatregelen om de gevolgen van de COVID-19-epidemie te verzachten en te verhelpen[4] is de regeling sindsdien verlengd van 1 juni 2020 tot 31 augustus 2020 en er wordt een verdere verlenging gepland tot het einde van september 2020.

(5) Er werd een vrijstelling ingevoerd van betaling van de sociale bijdragen voor werknemers die voor de looncompensatieregeling in aanmerking komen. Die regeling was ook van kracht van 13 maart 2020 tot en met 31 mei 2020.

(6) Er werd een werktijdverkortingsregeling ingevoerd waardoor werkgevers tijdelijk deeltijdwerk kunnen invoeren, terwijl de werknemers een voltijds loon wordt betaald. De werkgever ontvangt een subsidie van een vast bedrag voor de uren die de werknemer niet heeft gewerkt, mits de werknemer in dienst blijft tijdens de deelname van de werkgever en de daaropvolgende maand. De regeling is van kracht van 1 juni 2020 tot 31 december 2020.

(7) Voor werknemers die op de werkplek bleven, voerden de autoriteiten een subsidieregeling in voor de betaling van de pensioen- en ziekteverzekeringsbijdragen (waaronder de bijdragen voor het beroepspensioen). De maatregel was gekoppeld aan een verplichting voor de werkgever om een maandelijkse crisistoelage van 200 EUR te betalen aan de werkende werknemers met een loon van minder dan driemaal het minimumloon. Alleen het deel van de uitgaven voor de werknemers die ononderbroken in dienst waren tot de datum van de meest recente beschikbare gegevens, werd door de autoriteiten gevraagd. De maatregel was van kracht van 13 maart 2020 tot en met 31 mei 2020.

(8) Er is een maatregel ingevoerd die financiering verstrekt voor de sociale bijdragen voor zelfstandigen, landbouwers en religieuzen. De maatregel heeft betrekking op alle sociale bijdragen voor de begunstigden die verzekerd waren en tijdens de epidemie hun economische activiteit niet of slechts deels konden verrichten. De maatregel was van kracht van 13 maart 2020 tot en met 31 mei 2020.

(9) Ten slotte werd een basisinkomenssteun voor zelfstandigen, landbouwers en religieuzen ingevoerd van 350 EUR in maart en van 700 EUR in april en mei voor de begunstigden die verzekerd waren en tijdens de epidemie hun economische activiteit niet of slechts deels konden verrichten. De maatregel was van kracht van 13 maart 2020 tot en met 31 mei 2020.

(10) Slovenië voldoet aan de voorwaarden van artikel 3 van Verordening (EU) 2020/672 om financiële bijstand te kunnen aanvragen. Slovenië heeft de Commissie het nodige bewijsmateriaal verschaft dat de werkelijke en geplande overheidsuitgaven sinds 1 februari 2020 met 1 203 670 000 EUR zijn gestegen als gevolg van de nationale maatregelen om de sociaal-economische gevolgen van de COVID-19-uitbraak het hoofd te bieden. Dit is een plotse en sterke stijging omdat de nieuwe maatregelen betrekking hebben op een aanzienlijk deel van de ondernemingen en de beroepsbevolking in Slovenië. Slovenië is voornemens om 90 000 000 EUR van de stijging van het uitgavenbedrag uit Uniemiddelen te financieren.

[4] *Zakon o interventnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic epidemije COVID-19* (ZIUOOPE), aangenomen op 30 mei 2020, staatscourant van de Republiek Slovenië 80/20.

(11) De Commissie heeft, overeenkomstig artikel 6 van Verordening (EU) 2020/672, Slovenië geraadpleegd en heeft de plotse en sterke stijging geverifieerd van de werkelijke en geplande overheidsuitgaven die rechtstreeks verband houden met werktijdverkortingsregelingen en soortgelijke maatregelen waarvan sprake in het verzoek van 7 augustus 2020.

(12) Daarom moet financiële bijstand worden verleend om Slovenië te helpen het hoofd te bieden aan de sociaal-economische gevolgen van de ernstige economische verstoring als gevolg van de COVID-19-uitbraak.

(13) Dit besluit laat de uitkomst onverlet van eventuele procedures met betrekking tot verstoringen van de werking van de interne markt, met name op grond van de artikelen 107 en 108 VWEU. Het doet geen afbreuk aan het vereiste dat de lidstaten, overeenkomstig artikel 108 VWEU, de Commissie op de hoogte brengen van voorgenomen steunmaatregelen.

(14) Slovenië moet de Commissie op regelmatige basis informeren over de tenuitvoerlegging van de geplande overheidsuitgaven, zodat de Commissie kan beoordelen in hoeverre Slovenië die uitgaven ten uitvoer heeft gelegd.

(15) Bij het besluit om financiële bijstand te verlenen is rekening gehouden met bestaande en verwachte behoeften van Slovenië en met verzoeken om financiële bijstand op grond van Verordening (EU) 2020/672 die reeds door andere lidstaten zijn ingediend of gepland, met toepassing van de beginselen gelijke behandeling, solidariteit, evenredigheid en transparantie,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Slovenië voldoet aan de voorwaarden van artikel 3 van Verordening (EU) 2020/672.

Artikel 2

1. De Unie stelt Slovenië een lening van maximaal 1 113 670 000 EUR beschikbaar. De lening heeft een gemiddelde looptijd van ten hoogste 15 jaar.

2. De periode waarin de bij dit besluit verleende financiële bijstand beschikbaar is, bedraagt 18 maanden te rekenen vanaf de eerste dag na de inwerkingtreding van dit besluit.

3. De Commissie stelt de financiële bijstand van de Unie in maximaal acht tranches beschikbaar aan Slovenië. Een tranche kan in één of meer deeltranches worden uitbetaald. De looptijden van de deeltranches in het kader van de eerste tranche kunnen langer zijn dan de in lid 1 genoemde maximale gemiddelde looptijd. In dergelijke gevallen worden de looptijden van verdere deeltranches zodanig vastgesteld dat de in lid 1 genoemde maximale gemiddelde looptijd in acht is genomen als alle tranches zijn uitbetaald.

4. De vrijgave van de eerste tranche hangt af van de inwerkingtreding van de in artikel 8, lid 2, van Verordening (EU) 2020/672 bedoelde leningsovereenkomst.

5. Slovenië betaalt de in artikel 4 van Verordening (EU) 2020/672 bedoelde financieringskosten van de Unie voor elke tranche, vermeerderd met alle vergoedingen, kosten en uitgaven van de Unie die uit financiering voortvloeien.

6. De Commissie beslist over de omvang en de vrijgave van de tranches, alsmede over de omvang van de deeltranches.

Artikel 3

Slovenië mag de volgende maatregelen financieren:

(1) een looncompensatieregeling, waarin is voorzien door de artikelen 7 en 8 van de wet betreffende de voorlopige maatregel tot gedeeltelijke terugbetaling van looncompensatie en de artikelen 21-32 van de wet tot vaststelling van maatregelen om de COVID-19-epidemie in te dammen en de gevolgen ervan voor de burgers en de economie te verzachten (als gewijzigd), als verlengd bij de artikelen 24-34 van de wet tot vaststelling van maatregelen om de gevolgen van de COVID-19-epidemie te verzachten en te verhelpen;

(2) een vrijstelling van betaling van de sociale bijdragen voor werknemers die voor de looncompensatieregeling in aanmerking komen, waarin is voorzien door de artikelen 21-32 van de wet tot vaststelling van maatregelen om de COVID-19-epidemie in te dammen en de gevolgen ervan voor de burgers en de economie te verzachten;

(3) een werktijdverkortingsregeling waarbij tijdelijk deeltijdwerk wordt gesubsidieerd, waarin is voorzien door de artikelen 11-23 van de wet tot vaststelling van maatregelen om de gevolgen van de COVID-19-epidemie te verzachten en te verhelpen;

(4) de betaling van pensioen- en ziekteverzekeringsbijdragen voor werknemers en van een maandelijkse crisistoelage, waarin is voorzien door artikel 33 van de wet tot vaststelling van maatregelen om de COVID-19-epidemie in te dammen en de gevolgen ervan voor de burgers en de economie te verzachten, voor het deel van de uitgaven dat verband houdt met ondernemingen die de werktijd verminderen of opschorten of wanneer de werknemers ononderbroken in dienst waren;

(5) de financiering van de sociale bijdragen voor zelfstandigen, landbouwers en religieuzen, waarin is voorzien door artikel 38 van de wet tot vaststelling van maatregelen om de COVID-19-epidemie in te dammen en de gevolgen ervan voor de burgers en de economie te verzachten;

(6) een basisinkomenssteun voor zelfstandigen, landbouwers en religieuzen, waarin is voorzien door artikel 34 van de wet tot vaststelling van maatregelen om de COVID-19-epidemie in te dammen en de gevolgen ervan voor de burgers en de economie te verzachten.

Artikel 4

Slovenië stelt de Commissie tegen [*DATUM: 6 maanden na de bekendmakingsdatum van dit besluit*], en nadien om de zes maanden, in kennis van de tenuitvoerlegging van de geplande overheidsuitgaven totdat die geplande overheidsuitgaven volledig ten uitvoer zijn gelegd.

Artikel 5

Dit besluit is gericht tot de Republiek Slovenië.

Artikel 6

Dit besluit wordt bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter